

ETA

Szerző: Bóta Dániel

botad@citromail.hu mozgóképkultúra és médiaismeret (BA), végzett hallgató

Konzulens: Bollók Csaba főiskolai docens, Borbás László tanársegéd

II. helyezés

Bevezetés

Filmem, TDK illetve szakdolgozati munkám is egyben. Régebben, 2011 végén, még olyan elhatározásom volt, hogy két darab filmötletet akartam megvalósítani, külön a TDK-ra, külön a szakdolgozatomra. Persze aztán később beláttam, ha valami jobbat akarok kihozni magamból, csak az egyikre tudok koncentrálni és végül megvalósítani. Így történt, hogy a két különböző, ám témájában hasonló ötletemet összevontam és adtam le a filmet mindkét kiírásra.

Korábban már voltak kisjátékfilmes próbálkozásaim, de azokat inkább ujjgyakorlatnak vagy simán csak gyakorlásnak nevezném. Az igazi kihívást ez jelentette számomra.

Miről szól a film?

Eta 18 éves punk lány, aki egy lakótelepen él. Szeretne kitörni onnan, de nem tudja hogyan. És azt sem, hogy hová. Két dolgot is szeretnék közvetíteni Eta sorsán keresztül. Az egyik a lakótelepek embertelen volta, amely amortizálja a benne lakókat, azok lelki világát. A másik a punk szubkultúra.

Szinopszis

Miután letisztázódott bennem az ötlet, leírtam szinopszis formájában. Ez egyrészt azért is kellett, mert támogatásra pályáztam a TDK felől, (10 ezer forintot ítéltek meg, korábban 30ezret kaptam ötletem fejlesztésére) másrészt pedig segített a forgatókönyv megírásában. Hasznos volt, de úgy érzem, még többet kell gyakorolnom, ha azt akarom, hogy a jövőben nagyobb összegű támogatással segítsenek meg későbbi terveim fejlesztésére.

Íme:

A panel körülmények és az abban való élet, nem embernek való. Szomorú, de inkább leamortizál, mint épít. Egy lépés előre, kettő lépés hátra. Filmünk lakótelepi környezetben játszódik, főszereplőnk Etelka, becenevén csak Eta. 18-20 éves körüli rossz életkörülményű, punkos kinézetű, lázadó jellem, aki édesanyjával egy panelban éli életét. Az élet számára folytonos kudarc, barátja elhagyta, munkahelyéről kirúgták, egyetlen vágya csupán, hogy kitörjön ebből a környezetből, mely körülveszi őt. Édesanyjával való kap-

csolata meglehetősen rossz, állandó konfliktus van köztük. Édesapja meghalt, halála okát nem tudjuk. A városba érkezik egy fiatal punk srác, Töde, akivel Eta egy punk koncert után ismerkedik meg, még hozzá úgy, hogy a lányt két rossz arcú srác molesztálja, Töde pedig kimenti őt kezeik közül. Sorsuk innentől fogva egybefonódik. Eta elviszi egy ismerőséhez Tödét, ahol fegyvert vásárolnak némi ellenszolgáltatásért cserébe. Céljai elérése érdekében a fiút, felhasználja, hogy kirabolja korábbi munkahelyét, az élelmiszer üzletet. Töde ki is fosztja, majd futásnak erednek, de mire feleszmélnek, balszerencséjükre pont azokkal a srácokkal találkoznak, akikkel korábban már konfliktus támadt a koncert után. Töde átadja Etának a pénzes zacskót, majd arra biztatja, hogy fusson, neki már úgy is mindegy. Visszafordulna Tödéhez, akit már vernek, de meggondolja magát. Hazamegy és kiborítja a megszerzett pénzt. Eta marad.

Karakterlírások

Fontosnak tartom leírni a karaktereket, azok viszonyát egymáshoz, céljaikat, motivációjukat. Ebben a fejezetben szeretnék még kitérni a szereplőkre, és a velük való kapcsolatomra.

ETA – Vitay Janka

TÖDE – Varga Tamás

ANYA – Nádasy Erika

BOLTOS – Budai Irén

FEGYVER DÍLER – Csőke Csaba

TÁMADÓ 1. – Czakó Norbert

TÁMADÓ 2. – Madarasi László

Nálam nem volt casting, minden szereplőt egyenként kellett meg találnom és bizony nem tudtam válogatni. Ez rettentő sok időt igénybe vett és nagyon sok fejfájást okozott. Szerencsémre az Etát alakító lányt nagyon gyorsan sikerült elcsípnem.

ETA

Vitay Janka. Főiskola 1. évfolyam. 19 éves. Szabadbölcsész. Porcelánbaba arcú, pirszinges, felnyírt hajú és az életben is kicsit kihívóan öltözködő, egyébként rendes, barátságos, közvetlen lány. Korábban már dolgoztam vele, egy kisjátékfilm kapcsán, amiben egy prostituált úrnőt, azaz egy dominát kellett eljátszania. Az igazat megvallva akkor nem éreztem jónak és nem is voltam vele megelégedve, aztán mikor ezt az ötletemet kezdtem csiszolgatni, építeni, egyből rá gondoltam és tudtam, hogy el fogja tudni játszani.

Hát mit ne mondjak, sikerült neki. Hozzá tartozik még az is, hogy örömmel fogadta a felkérést, így a karaktert bátran tudtam az ő személyéhez igazítani.

Jó volt vele dolgozni. A szereplők közül Ő tudta a legjobban a dolgát és vele is foglalkoztam a legtöbbet. Hozzá kellett a legnagyobb türelem is, mert néha azért elfáradt és kicsit nyűgös lett.

A film főszereplője a 18-20 év körüli Etelka, akit a történetben csak Etának szólítanak. Átlagos magasságú, punkos kinézetű, haja oldalt felnyírt, orrában karika pirszing, fülében macskás csüngő fülbevaló. Lázadó és kissé vad jellem. Elégedetlenséget, hara-

got táplál környezete és családi helyzete iránt. Nem találja helyét a világban. Cigarettazik, iszik, punk zenét hallgat, forróvérű, könnyen elcsábuló, ugyanakkor hajlamos kihasználni a férfiakat, hogy céljait elérje. Bármire képes. Apja meghalt. Édesanyjával él, vele való kapcsolata rendezetlen, kaotikus.

Bármí áron, de szeretne kitörni a lakótelepi életformából és megtalálni helyét a világban. Például van egy jelenet. ETA az erkélyen nyalókázik, mereng. A lakótelepre néz. Tödével való, otthoni dialógusaiban is megerősíti a kitörési vágyát. Meg lehetne még említeni az emeltes ház tetejét, ahol ugyan bezárva, de mégis szabadabbnak érzi magát.

TÖDE

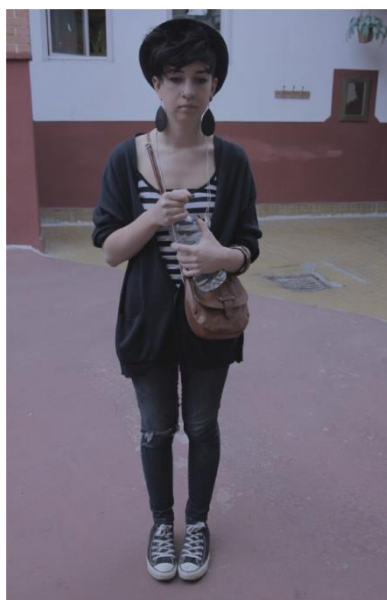
Ő volt az, akit a legnehezebben találtam meg. Mivel filmemben amatőr színészekkel vagy mondhatjuk civil szereplőkkel dolgoztam, egy olyan fiút kellett keresnem, aki vagy képviseli a punk szubkultúrát vagy el tudja azt játszani. Arra az időre át tudjon változni egy punkká. Így találtam meg Varga Tamást, akivel szintén könnyű dolgom volt, mert a főszereplővel igazából is egy párt alkotnak. Ebből azért néha volt is probléma a forgatási idő alatt, de szerencsére ügyesen tudták kezelni. 18 éves, Hódmezővásárhelyen él, előfordult, hogy Egerbe hetente többször is 6 órát bussozott. Jobb fülében fültágítót visel, karján tetoválás. Szakácsnak tanul.

A filmben nem használja a TÖDE nevet. Ő az idegen. Előéletéről nem tudunk, de azt igen, hogy apjával nincs jóban. Kinézete punkos, szűkszavú, keveset beszél. Cigarettazik, zavart állapotában haját fésüli. Például apjához intézett telefonhívása előtt, mielőtt bekopok a fegyver dilerhez vagy a boltrablás előtt.

Nagyobb céljai szerint nincsenek, bár a lelke mélyen szeretne magának egy lányt és megtalálni helyét a világban. Testi és lelki kapcsolat fűzi a lányhoz. Segít neki. Feláldozza magát.

Eta és Töde(Ruhapróba)

Eta

ETA viszonya TÖDÉVEL.

ETÁNAK megtetszik TÖDE. Ez fordítva is igaz. Egy punk koncerten találkoznak, amikor TÖDE kiment a két rosszarcú srác kezei közül. Testi kapcsolat is van közöttük, ez jelezve a padlón való beszélgetésből, mikor is félmeztelenül fekszenek egymás mellett. Szerelem nincs köztük, inkább amolyan haveri kötelék. ETA felhasználja TÖDÉT céljai elérése érdekében. Kiraboltatja vele az élelmiszerboltot, ahol korábban ETA dolgozott. TÖDÉNEK célja nincs, nem lát előre a jövőbe, olyan karakter, akinek előbb vagy utóbb vesznie kell.

ETA viszonya ANYJÁVAL.

Az ANYA egyedül neveli ETÁT. Férje meghalt, alkoholproblémái vannak. Anyagi helyzetük szegényes. Napról napra növekszik a befizetetlen csekkek száma. Kapcsolatuk rendezetlen, amolyan tipikus tinédzser-anya viszony.

ETA viszonya a BOLTOSSAL.

ETA munkaadója. Parancsolgató, állandóan kritizálja a lányt, édesanyját ismeri, érdeklődik iránta. Állandó kötozkodések miatt, Eta otthagyja munkahelyét. Később a helyszín, ETA célpontjává válik.

ETA viszonya a TÁMADÓKKAL.

ETA szemrevaló, vonzó, vad lány, így nem csoda, ha esetenként megtetszik a fiúknak. TÖDE megmenti tőlük. A SRÁCOK akadályként jelennek meg a filmben.

ETA viszonya a DÍLERREL.

A DÍLERREL ismerik egymást, fegyvert vásárol tőle, pénzhíányában azonban kénytelen lesz más megoldáshoz fordulni. Ez orális szex. Feltehetőleg már máskor is megtörtént közöttük, mert ETA nem sokat gondolkodott rajta és a DÍLER is egyből belement. A DÍLER izmait fitogtatja, pólót nem hord. Típusa szinte minden emeltes házban megtalálható a lakótelepen.

Eta segítője/akadályozója/ellenfele

ETA – segítője TÖDE, akit felhasznál célja elérésében. – DÍLER, akitől a fegyvert veszik némi ellenszolgáltatásért cserébe – akadályozója a két TÁMADÓ, akik koncert után zaklatták, majd a film végén újra találkozik velük. – ETA kitörési kísérletének akadályozója az egész környezete, addigi élete, valójában még a segítőjének számító haveri köre is, hiszen mindezek olyan mintákat mutatnak neki, amik valódi kitörésre alkalmatlanok, inkább menekülést vagy kétes akciókat jelentenek. – ellenfele a BOLTOS, aki kirúgta munkahelyéről, majd ETA bosszúból kirabolja a boltot.

Akadály a film végén van, ahol újra találkoznak a KÉT SRÁCCAL, de az akadály elhárul, mert TÖDE magára vállalja az egészet és még a pénzt is ETA kezébe nyomja.

Szervezés

A forgatás alatt a legidőigényesebb és legidegölőbb feladatott a filmben részt vevőkkel való egyeztetés és szervezés jelentette. Számítalan olyan alkalom volt, amikor az előre megbeszélte időpontot valaki lemondta. Ilyenkor újra kellett szervezni az egész napot, esetleg egy másik szereplőt kellett rávennem valahogy, hogy próbáljon meg a rendelkezésemre állni. A folyamatos átütemezések sokszor megbontották egy előre eltervezett nap menetét és ritmusát. Sőt nem mindig sikerült leforgatni az aznapi jelenet adagot. Általában külön táblázatokat készítettem, ahol napi bontásban szerepelt az összes szereplő, helyszín és stábtag. A belső helyszíneket is szabaddá kellett tennem a forgatás idejére, ami nem kevés türelmet és segítőkészséget igényelt a lakások tulajdonosaitól, de általában ezzel nem volt probléma.

Rendező, forgatókönyvíró: Bóta Dániel

Operatőr, vágó: Csanki Krisztián

Technikai asszisztens (fény, hang, kamera): Tisza Balázs

Rendező asszisztens, ruha: Bárdos Éva

Jelenetek

A filmet 20 jelenetre tagoltam. Az átláthatóság kedvéért, a későbbi oldalakon mellékeltem a forgatókönyvet.

1. jelenet. Híd alatt. Nappal. ETA volt barátja fényképére pisil
2. jelenet. Panelház tető. Nappal. ETA a tetőn zenét hallgat, bort iszik, mereng. Itt érzi szabadon és problémáktól mentesen magát.
3. jelenet. Országút. Nappal. TÖDE stoppol, majd felveszi egy kocsit.
4. jelenet. Konyha. Nappal. ETA és ANYJA közös jelenete. Reggeli civakodás.
5. jelenet. Telefonfülke. Nappal. TÖDE apjának telefonál.

6. jelenet. Bolt. ETA egy élelmiszerboltban dolgozik. Főnöke folyamatos beszologatása miatt ott hagyja munkahelyét. Ennek szemtanúja TÖDE.
7. jelenet. Lépcsőház. ETA találkozik ÉVIVEL. ÉVI költözik, ETA hazamegy.
8. jelenet. Erkély. ETA az erkélyen mereng, haverja az esti koncertre hívja.
9. jelenet. Klub előtt. Este. Ez inkább egy átvezető rész, TÖDE meglátja a tömeget amint egy szórakozóhely felé veszik az irányt.
10. jelenet: Koncert. Este. ETA és TÖDE szemeznek a koncerten.
11. jelenet. Koncert után. Este. ETÁT két srác molesztálja, TÖDE kimentí kezeik közül.
12. jelenet. Eta szobája. Este. ETA és TÖDE szexhez készülődik.
13. jelenet. Eta szobája. Este. ETA TÖDE segítségét kéri.
14. jelenet. Folyosó. Nappal. ETA és TÖDE a DÍLERHEZ kopogtat.
15. jelenet. Diler lakása. Nappal. ETÁÉK fegyvert szereznek a DÍLERTŐL.
16. jelenet. Eta lakása. Nappal. TÖDE rájön, hogy átvágták a pisztollyal. Üres táru gázpisztoly van náluk.
17. jelenet. Bolt előtt. Nappal. TÖDE kirabolja a boltot és elszaladnak.
18. jelenet. Híd alatt. Nappal. TÖDÉT megverik a koncert utáni támadók, ETA elfut a pénzzel.
19. jelenet. Eta konyha. Nappal. ETA kiborítja a megszerzett pénzt az asztalra. Anya részeg.
20. jelenet. Panelház tető. Éjszaka. ETA újra tetőn. Mereng még egy utolsó pillantás.

Forgatás

Ebben a részben élményeim, benyomásaim, próbálkozásaimat részletezném.

Kézi kamerás stílust használtunk ezzel is erősítve a dokumentarista jelleget. A forgatási napok előtt, rendszeresen kamerapróbát tartottunk az adott helyszíneken és még aznap megbeszéltük a következő felvételi eljárásokat. A forgatáson Canon 550d-vel dolgoztunk 24fps/ 1920x800-as Cinemascope felbontásban. Fix 50-es és 18-55-ös objektívet használtunk. Technikai felszerelésben segítségemre volt Borbás László tanár úr is. Tőle kaptam derítőt, fejlámpát, mikrofont, átalakítót, csapót, reflektor állványt és monitort melyen átláthatóbbá vált a snittek újránézése.

A szereplők instruálása során, természetesen nem ragaszkodtam a szó szerinti szöveghez. Ezt rögtön el is mondtam mindenkinek, hogy nem az a célom, hogy betűről-betűre a halljam vissza a forgatókönyvet. Inkább az volt a kérésem, hogy mindenki a saját nyelvi kifejezőeszközeivel, gesztusaival és szavaival próbálja meg előadni az adott figurát. Nyilvánvaló, hogy bizonyos mondatokat és dialóg részleteket egy az egyben szerettem volna visszahallani.

A forgatás kezdése előtt csináltam a két főszereplővel egy próbát. Azaz két teszt jelenetet vettünk fel. Az elsőben kimentünk egy olyan térre, melynek oldalit padok határolják. Improvizációs gyakorlat. Leültettem Jankát, eszközként pedig cigarettát adtam nekik. Tomi, aki a téren sétált, tüzet akar kérni valakitől, de Jankán kívül nem tud megszólítani mást. Innentől kezdődött az improvizáció kettőjük között. Nos, az igazság, hogy a szereplőknek ez volt az első kamera előtti játékuk és kezdetben nem igazán sikerült.

A második teszt vagy próba felvétel már jobban sikerült, igaz megírt jelenetről volt szó. Veszekedés majd kibékülés. Ekkor már éreztem, hogy működni fognak a filmben.

Előfordult, hogy az amatőr színészek hangulata befolyásolta a forgatást, így hozzáállásuk is csökkent, ellenben egy hivatásos színész szinte végtelenszer képes majdnem azonos a teljesítményt produkálni.

Nullodik nap (Március 15.)

Fuseism

Ez amolyan teszt nap. Nézzük meg, mit tudunk. Kezdsnek este elmentünk az Egrix klub nevű szórakozóhelyre és felvettünk egy punk zenekar (Fusesim) koncertjét. Ezzel fogunk összevágni egy másik részletet, mely kiad egy egészt. Erre azért volt szükségünk, mert a zene és koncert adott volt, de sajnos a szereplők nem értek rá. Tehát mindenképp meg kellett csinálnunk. Pozitívan zártuk a napot.

Első nap (Március 24.)

5. jelenet. 13. jelenet.

Első éles nap. Rengeteg időt elvesztegettünk kisebb-nagyobb problémák miatt. A telefonfülke, ahol forgattunk egy taxi állomáson helyezkedett el. Tehát a kocsik állandó forgalma bonyolította a helyzetet. A későbbiekben nem volt számomra olyan jó ez a jelenet, ezért újra felvettük egy teljesen más helyszínen. Este összeszedtük a lámpákat, a maradék felszerelést és Janka lakása felé vettük az irányt. Ötször vettük fel ezt a részt, megoldva 1 snittben. Kránt alkalmaztunk, a szereplőket felülről vettük, körülbelül mel-
lig. A szobát 2 db 400wattos lámpával világítottuk be.

Második nap (Március 30.)

5. jelenet.

A panelrengetegen át ívelő úttestmelletti telefonfülkénél vettük újra az ötös jelenetet. Ez azért is volt tökéletes a számomra, mert képileg a fülkében tudtuk tartani és a háttérben az autók tömkelege látszott. Rendkívül feldobta a jelenetet. Szerettem volna, ha a forgalom zaja néha elnyomja a beszélgetést.

Fülke

Harmadik nap (Március 31.)

11. jelenet. 14. jelenet.

Az előre eltervezett jelenetekből végül csak kettőt tudtunk felvenni. Eta és Töde a Dílerhez kopogtat. Mesterséges világítást nem használtunk, csak a folyosó ablakán át szűrődő fényt. A másik jelenetre éjszaka került a sor, amikor is Etát zaklatják a koncert után, majd Tomi kiment. Fény szempontjából nagyon keveset tudtuk változtatni. Itt négy szereplőt plusz a stábot kellett egyszerre mozgatnom. 50mm-es fix objektívet használtunk, aminek volt olyan jó a fényereje, hogy egy sima utcai lámpa alatt csináljuk meg a jelenetet.

Negyedik nap (Április 1.)

7. jelenet. 8. jelenet.

A negyedik nap volt először azaz alakalom, mikor Janka és Tomi nem együtt voltak a forgatáson. Tomi hazament. Jankával két jelenetet tudtunk leforgatni és a hozzáállása is jelentősen nőtt.

Az első az a rész, amikor Eta hazafelé tart, majd a lépcsőházban találkozik Évivel, aki éppen költözik. Szerencsére a lakók se zavartak és mi sem. Viszonylag könnyű volt felvenni, de a jelenet szempontjából nem sikerült olyan jól. A filmbe se került be. A nap utolsó jelenete, mikor Eta az erkélyen mereng, majd elhívja egy haverja az esti koncertre. A haver szerepét Magam vállaltam, ezzel is könnyebbé és természetesebbé tudtam alakítani ezt a részt.

Ötödik nap (Április 4.)

1. jelenet.

Ezen a napon csak egy jelenetet tudtunk felvenni. A Töviskes tértől nem messze, egy híd alatt volt ez a rész. Középen az Eger patak zuhogása adta meg az atmoszférát ennek a jelenetnek. Egy totálban felvéve.

Hatodik nap (Április 5.)

6. jelenet.

A hatodik napon Bárdos István élelmiszerboltjában (amely a Szalában található) forgattunk. Rendkívül segítőkész volt és Budai Irénnel (Boltos) is könnyű volt dolgoznom. A helyszínen úgy adta elő a karaktert, hogy hirtelen nagyon megörültünk. Később, játéka már szinpadiasnak és hadarónak tűnt. Valószínű a jövőben ezt a jelenet újrapveszem egy férfi boltossal, más (durvább) helyzetbe hozva.

Hetedik nap (Április 6.)

2. jelenet. 20. jelenet.

Ezen a napon el akartam készíteni mindkét tetős részt. A nappalit és az estit egyaránt. Az első tökéletesre sikerült, egy minimális széllel, ami még csak feldobta a jelenet hangulatát. Szerencsére senkinek nem lett baja, nem estünk le a tetőről. Az éjszakai felvételeket is nagyon eltaláltuk, ám utólag visszanézve sötétnek tündek a képek. Kevés lámpát és tág, de kis fényerejű objektívet használtunk. Ezért ezt a részt újravettük a forgatás utolsó előtti napján.

Nyolcadik nap (Április 17.)

10. jelenet. 11. jelenet.

Az először felvett koncertrészlethez kellett tömeget felvennünk, beleértve Etát és Tödét is. Helyszínül ismét az Egrix klub szolgált. Közönségnek nyolc főt táncoltattam meg. A forgatás ideje alatt itt voltunk a legnagyobb létszámban, de úgy gondolom, hogy ez is volt a legszórakoztatóbb mindannyiunk számára. A színpadra hangfálakat tettem, a számítógépből szólt az adott zene, a közönség táncolt a színészek pedig játszottak. A balhézős részt újravettük. Sajnos ez a rész fényerőben nem sikerült a legjobban, ám hangban annál jobban. A színészek játéka is jobban sikerült, mint előzőleg. Ám a minőség miatt mégse ezt a verziót vágtuk a filmbe.

Kilencedik nap (Április 18.)

6. jelenet. 16. jelenet. 17. jelenet. 18. jelenet.

A legjobb nap az egész forgatás alatt. Senki sem fáradt, a szereplők se nyűgösek. Pörgős munka. A szereplők magatartása és hozzáállása már csak azért is meglepett, mert e nap előtt egy héttel korábban már szakítottak. Szerencsére konfliktus nem támadt közöttük, sőt, a forgatásnak köszönhetően újra együtt vannak. Először a belsőt csináltuk meg, Töde rájön átvágták, a gázpisztolyt kapták meg. Világításnak az ablakon beszűrődő fényt használtuk fel. Sikerült hamar megcsinálnunk. Ezután a Töviskes térre mentünk, ahol a maradék jeleneteket vettük fel a hidas részig. A boltnál (Trilla ABC), ahol a külsőt forgattuk, nagyon segítőkész emberek voltak. Amíg az ezután következő elfutós részt csináltuk, vártuk a mellékszereplőket, de nem igazán akartak megérkezni. A forgatás kb. egy órát csúszott. Végül megérkezett mindenki és egy hihetetlen jelenetet sikerült összehoznunk. Talán a kedvencem a filmből.

Csanki Krisztián-operatőr, Bóta Dániel-rendező, Varga Tamás- Töde. (Boltrablás)

Tizedik nap (Április 19.)

3. jelenet. 9. jelenet.

Délutáni órákban kikocsikáztunk az Eger után lévő, Noszvaj település elé. Itt készítettük el a stoppolós részt. Zökkenőmentesen sikerült minden. Este pár perc alatt megoldottuk utcai lámpavilágítással, Töde átvezető részét.

Tizenegyedik nap (Április 20.)

4. jelenet. 19. jelenet. 20. jelenet.

Eta és anyukája részek következtek. Az előző napok mellett, a másik legjobban sikerült forgatási nap. Az anya szerepét Nádasdi Erika játszotta, aki bravúrozott játékával. Éjszaka újravettük az esti záró képeket, a tetős részt.

Végül az utómunkáról pár sorban...

Vágás során törekedtünk a dinamikára. Adobe Premier Pro CS5 vágóprogramot használtunk. Az olló Csanki Krisztián kezében volt, Én pedig végig ott ültem mellette és néha nagy csatákat vívtunk 1-1 másodpercért. Utólag lett színezve, mellyel azt a hatást értük el, hogy a szereplőket körülvevő környezet színvilága felerősödjön. Elég sok rész nem került bele, például amikor Eta Évivel találkozik, vagy Töde cigarettát kér egy hajléktalantól. A tapasztalatom az elmúlt időkben, hogy néha a vágás sokkal több időt igényel, mint a felvételi időszak. Nálunk se történt ez másképpen. Rendszerint éjjeleket dolgoztunk, finomítottunk az anyagon, míg végül a film 18 perces lett.

Felhasznált zenék listája

A felhasznált zenék teljesen jogtiszták.

Fuseism - Emil Kraepelin '2010

Fuseism - I saw the sea '2010

Fuseism - Avoid '2010

Blitz - Flowers and Fire '1983

Erase Errata - Fault list '2001

Összegzés

Rengeteg időt, energiát emésztett fel a film bennem. Igazi tanulóiskola volt, ami felkészített az elkövetkezendő forgatásokra. Most már tudom, hogy a jó hang (még a helyszínen!) elengedhetetlen. Zenével, utóhanggal nem lehet megoldani, bár kénytelen voltam ezzel a lehetőséggel is élni. A későbbiekben a szervezéshez legalább még egy emberre lesz szükségem, mert az időm nagy részét ezek megszervezése vette el. Elvárásaimnak megfelel a film, igaz visszagondolva, újra forgatnék néhány részt. A film készítése alatt nemcsak tapasztalatot, de barátokat is szereztem. Én már nem tudom megítélni, hogy milyen lett az elkészült film, mivel annyira benne voltam az eseményekben. Mindenesetre számomra hatalmas élmény volt az egész filmkészítés folyamata és rengeteg tapasztalatot adott a következő projektjeimhez.

Hatások

- Filmek, melyek befolyásolták és segítették a mozgókép elkészítését:
- Derek Jarman – Jubilee (1978)
- Jim Jarmusch – Permanent vacation (1980)
- Alex Cox – Sid and Nancy (1986)
- Hal Hartley - (Trust 1990)
- Hal Hartley - Flirt (1995)
- Mathieu Kassovitz – La haine (1995)
- Tom Tykwer – Lola rennt (1998)
- James Merendino – SLC Punk! (1998)
- Koen Mortier – Ex drummer (2007)
- Andrea Arnold – Fish Tank (2009)

Forgatókönyv

Bóta Dániel

Eta című kisjátékfilm forgatókönyve

Eszterházy Károly Főiskola Eger

Tanárképzési és Tudástechnológiai Kar

Mozgóképkultúra tanszék

Mozgóképkultúra és médiaismeret

2012

Konzulens: Bollók Csaba

Forgatókönyv

ETA – Vitay Janka

TÖDE – Varga Tamás

ANYA – Nádas Erika

BOLTOS – Budai Irén

FEGYVER DÍLER – Csőke Csaba

TÁMADÓ 1. – Czákó Norbert

TÁMADÓ 2. – Madarasi László

1. HÍD ALATT. KÜLSŐ. NAPPAL.

Helyszínünk egy összefirkált híd alatti beton rész, melyet középen a patak választ el.

A piszkos, üvegszilánkos földön egy fényképet látunk, melyen ETA és volt barátja látható. Vizelet csurdogál rá. ETA a fényképre pisil.

2. LAKÓTELEP. KÜLSŐ. NAPPAL

Eta ziláltan, sietős tempóban, kezében zacskóval átsiet a parkolókon egészen az egyik tízemeletes házig.

FŐCÍM. ETA.

Eta. Stáblista

3. AUTÓSZTRÁDA. KÜLSŐ. NAPPAL.

TÖDE az autósztráda mellett sétál, hátán táska. Kinézete punkos. A környéken épületek nincsenek, csak az autók száguldozását látjuk. TÖDE szájából cigaretta lóg ki. Karján tetoválás. Stoppol, de nem áll meg neki senki. Minden elmenő autóra mond valami káromkodást, mást a BMW-re, mást a Suzukira. Erre feszült lesz, elkeseredésében leereszti karját, majd a földre rogyyan. Néhány pillanat múlva, nem messze tőle egy piros Lada típusú jármű áll meg. TÖDE felveszi a földről gyorsan portékáját, majd oda-fut a kocsinhoz és beszáll. Elindulnak a város felé.

4. KONYHA. BELSŐ. NAPPAL.

Helyszínünk egy hosszúkás alakú, ugyanakkor szűkös, rendetlen és lepusztult, szegény környezet. A mosogatóban mosatlan tányérok tömkelege. Szereplőink egy étkező asztalnál ülnek, melyen dohányzóhamus és papírok találhatóak, az ablak nyitva. ETA kezében cigaretta, melybe időként bele- bele slukkol, közben könyvet olvas. ÉDES-ANYJA csekket válogat, két kupacba szortíroz, előtte kávé. ETA néha rá-rá pillant ANYJÁRA.

ANYA

Igen.

A csekket az asztal szélére teszi.

ANYA

Nem.

A másik csekket az asztal másik szélére teszi.

ANYA

Igen... Nem.

Nem.

Nem.

A műveletet megismétli néhányszor. A „nem” oszlopban jóval több a csekk, mint a másik oszlopban. A nyitott ablakon beszűrődik a kukásautók és a járókelők zaja.

ETA ANYJA a „nem” oszlopos csekket egy kis szekrénybe teszi, a maradék csekket félreteszi. Elindul a mosogató felé, majd abból kivesz egy tányért.

ANYA

Megint nem mosogattál el!

A tányért megmutatja ETÁNAK, majd visszadobja a többi mellé. ETA ANYJA lánya fölé áll.

ANYA

Azzal a... hogy is hívjással mi van? Rég láttam.

ETA

Már nem járunk.

ETA ANYJA nevet.

ANYA

Egy fiú sem képes elviselni Téged!

ETA

Ez nem igaz!

Fordul anyja felé.

ANYA

Dehogynem... dehogynem.

ETA ANYJA visszaül az asztalhoz lányával szemben, egy csésze kávéval.

ETA

Törődj magaddal!

ANYA

Jó lenne, ha beszálnál egy kis pénzzel...

ETA

Nem kéne annyit... olyan vagy, mint apa.

Ezzel ETA feláll a székből, majd elhagyja a konyhát, de közben az ANYJA még utána szól.

ANYA

Amíg az én házamban laksz és az én ételeből eszel, ne szólj egy szót se! Apádat meg ne vedd a szádra! Ha élne, letagadna!

ETA vállára veszi táskáját, majd egy utolsó gúnyos arckifejezést vág ANYJA szemére, ezután becsapja maga mögött a lakás bejárati ajtaját.

5. VÁROS. KÜLSŐ. NAPPAL.

Gépjárművek tömkelegét látjuk, majd az autók mögül feltűnik TÖDE. Egy telefonfülke felé veszi az irányt. Leveszi a kagylót, beüti a telefonszámot.

TÖDE

Hello Apa. Én vagyok.

TÖDE

Csak azért, hívlak, hogy élek még.

TÖDE

Nem.

Közben a telefonfülke üvege mögül pillant ki.

TÖDE

Nem.

TÖDE

Nem!!

TÖDE

Hagyjál már!

TÖDE

Na, pontosan ezért léptem le otthonról!

TÖDE lecsapja a telefonkagylót.

6. ÉLELMISZERBOLT. BELSŐ. NAPPAL.

ETA fülhallgatón keresztül zenét hallgat, közben konzerveket pakol. ETA FŐNÖKE kirángatja a fülhallgatót ETA füléből.

FŐNÖK

Megmondtam, hogy ilyen ruhában ne gyere dolgozni. A karika az orrodban? Már megint benne van?

ETA feszülten, tovább pakolja a konzerveket.

FŐNÖK

Anyád hogy van? Múltkor láttam, elég rossz bőrben volt... Felmostál már?

ETA

Igen, azzal kezdtem.

FŐNÖK

Moss fel újra!

ETA

Mi?

FŐNÖK

Jól halottad.

ETA felkel a földről, a konzervek legurulnak. A pult mögül megfogja cuccait, majd elhagyja a boltot.

TÖDE egy padon ül, nézi a családos embereket. Szemtanúja lesz a nem messze tőle levő élelmiszerboltból kijövő ETA és az ELADÓ közötti vitának.

6/B. UTCA. ÉLELMISZER BOLT ELŐTT. KÜLSŐ. NAPPAL.

ETA egy omladozó vakolatú élelmiszerboltból jön ki, majd becsapja maga után az ajtót. Az üzlet ablakára köp. A boltból kijön az ELADÓ. ETA és az ELADÓ között már több méter távolság van. Az eladó kinyújtott újjal Eta felé mutatva, magyaráz. Eta bemutat neki.

A jelenet szemtanúja a padon üldögélő Töde. Eta, miközben kirúgják, észreveszi Tödét. Rövid szemkontaktus keletkezik kettőjük között. Eta felismeri Tödében a punkot.

7. LÉPCSŐHÁZ. BELSŐ. NAPPAL

Eta bemegy a lépcsőházba. Odamegy a lifthez, megnyomja a hívógombot, de az eszköz nem működik. A lépcsőket választja. Felmegy, mire szembe jön vele egyik lány ismerőse zacskókkal, zsákokkal a kezében.

ETA

Évi! Hát te? Hova mész?

ÉVI

Szia Eta. Ááá, lelépek! Végre összejött!

ETA

Jó neked...Segítsek?

ÉVI

Neem, nem kell. De megyek is. Lent várnak kocsival.

8. SZOBA. BELSŐ. NAPLEMENTE.

ETA nyalókázik az ablakban, fején kendő. Merengően néz ki. Valaki füttyöl az ablak alatt. ETA kinyitja az ablakot.

HAYER

Este? Jössz?

ETA

Kopj le!

Eta kidobja ablakán nyalókáját, az a földön széttörik.

HAYER

Ne csináld már, mi van veled?

ETA bezárja az ablakot. Mégis elmegy.

9. VÁROS. KLUB ELŐTT. KÜLSŐ. ESTE.

TÖDE az utcán sétál. Cigit akar kérni a járókelőktől.

TÖDE

Elnézést...

Csak úgy elmennek előtte, meg se állnak neki.

TÖDE

Elnézést, kérhetnék egy szál cigit?

FÉRFI

Felejtsd el!

Ennek szemtanúja volt egy hajléktalan.

HAJLÉKTLAN

Gyere ide!

Egy cigit nyújt át TÖDÉNEK. TÖDE elfogadja.

TÖDE

Köszönöm.

TÖDE elindul, majd visszafordul. Egy kevés aprót ad át a hajléktalannak. A HAJLÉKTALAN köszönetét, intéssel fejezi ki. TÖDE rágyújt a cigire, majd megpillant egy kisebb fiatalokból álló csoportot, akik egy klubba igyekeznek be. Ő is elindul.

10. PUNK KONCERT. BELSŐ. ÉJSZAKA.

Helyszínünk egy klub koncertterme, az együttes a színpadon játszik (FUSEISM), a tömeg vadul táncol, őrjöng. A pogozó punkok között TÖDÉT is felismerhetjük. Az őrjöngés tart még néhány pillanatig, majd a terem szélén megjelenik ETA is, sörrel a kezében. Helyben álldogál, lábai ritmusra járnak, közben iszik. Amint lassan vége a koncertnek szereplőink úgy „találnak egymásra”. Felismerik korábbiól egymást. Látszik mindkettőjük arcán, hogy érdeklődnek egymás iránt.

11. KLUB ELŐTT. KÜLSŐ. ÉJSZAKA.

A helyiség bejárata előtt ETA ácsorog, cigarettázik, majd két fiatal srác zaklatja, nem hagyják békén. A klubbot TÖDE is elhagyja, de meglátja ETA-t, amint zargatják és elindul.

TÖDE

Oi!

A két srác meglátja, hogy TÖDE feléjük közeledik, így abbahagyják a lány zaklatását és TÖDE felé indulnak.

TÖDE

Szólt a haverotok, nem tudom, hogy hívják, de titeket keres.

Majd a srácok és TÖDE találkoznak és szembe állnak egymással, látni, hogy nő közöttük a feszültség. Mélyen egymás szemébe néznek.

SRÁC 1

Dave szólt?

TÖDE

A'sszem.

Még egy utolsó szemezés, majd a srácok TÖDÉT könyökkel oldalba bökkik, melytől TÖDE meginog. A SRÁCOK közben elindulnak a klub felé. TÖDE odamegy a falánál ácsorgó ETAHOZ, aki végignézte az eseményeket. ETA közben már elindult TÖDE felé.

ETA

Jól vagy?

TÖDE

Persze, csak az oldalam...

TÖDE az oldalát fájlaltatja.

TÖDE

És te?

ETA

Jól vagyok. Az ilyen barmok mindig megtalálnak.

Közben ETA TÖDÉT próbálja élesztgetni, az oldalát nyomkodja.

TÖDE

Bocsi, de attól tartok nem tudlak haza kísélni.

ETA abba hagyja, az ápolgatást.

ETA

Miért is kéne?

TÖDE nagy nehezen kiegyenesedik.

TÖDE

Mert nincs hol aludnom.

ETA

Ja.

Majd együtt elindulnak.

12. ETA SZOBA. BELSŐ. ÉJJEL

TÖDE az ágyon ül, ETA előtte áll. ETA ledob pár ruhadarabot magáról. TÖDE nyakláncán fogva, magához húzza, majd leveszi róla kabátot. Vadul csókolóznak.

13.SZOBA. BELSŐ. ÉJJEL

ETA és TÖDE fél meztelenül a földön, egymás mellett fekszenek. Teljes sötétség csak a szereplők látszanak. ETA meggyújt egy cigit, majd megkínálj TÖDÉT is. Némán fekszenek egymás mellett.

ETA

Mi a neved?

TÖDE

Nekem nincs nevem.

TÖDE mosolyog, majd némán fekszek tovább egymás mellett. ETA TÖDÉT nézni.

ETA

Segítesz nekem?

FIÚ

Miben kéne?

ETA visszafordul a plafont nézni, ugyanúgy, mint TÖDE.

ETA

Eltűnni innen.

FIÚ

Hidd el! Sehol se jobb!

Csend, csak a füst kifújását halljuk. Majd ETA TÖDÉHEZ fordul.

ETA

Most segítesz vagy sem?

TÖDE

Segítek.

ETA vállom puszilja TÖDÉT.

ETA

Tudok egy helyet, ha benne vagy, de előtte szereznünk kell valamit.

Egymásra néznek.

14. PANELFOLYOSÓ. BELSŐ. NAPPAL

ETA és TÖDE egy panel emeleti folyosóján vannak, a lakás bejárati ajtaján kopogtatnak. Kinyitja egy vékony, KOPASZ SRÁC, beengedi őket, majd szétnéz, van e még kint valaki.

15. SZOBA. BELSŐ. NAPPAL

ETA és TÖDE a kanapén. A helyszín lepusztult, alig van néhány tárgy a szobában. Tipikus narkós lakás, ám szereplőink nem azért jöttek. A KOPASZ SRÁC egy papírzacskót nyújt át ETÁNAK.

ETA belenéz a zacskóba.

KOPASZ SRÁC

15 000.-

ETA

Annyink nincs.

Majd TÖDE is belenéz a zacskóba, kiveszi.

TÖDE

Ez csak egy rohadt gáz pisztoly.

KOPASZ SRÁC

Ez van!

A KOPASZ SRÁC a zacskóért nyúl. Szemével végigméri ETÁT.

KOPASZ SRÁC

Kell vagy nem?

ETA

Kurvára kell! Elhiheted.

KOPASZ SRÁC

Biztos vagyok benne, hogy meg tudunk egyezni.

Mosolyog ETÁRA. TÖDE érthetetlenül néz. A KOPASZ SRÁC ETA elé áll szorosan, pont olyan pozícióban vannak, melyről már tudni lehet, hogy mit kér, a KOPASZ SRÁC.

ETA

Neem!

KOPASZ SRÁC

Gyors vagyok, nyugi.

TÖDE

Ne csináld!

KOPASZ SRÁC

Hidd el, van gyakorlata.

ETA

Van más ötleted? Megteszed Te?

ETA feláll, a kanapéről megáll a KOPASZ SRÁC előtt, egymásra néznek, majd ki-mennek ketten a szobából, otthagya TÖDÉT, aki csak maga elé néz, kellemetlenül érzi magát. Egy kis idő elteltével pisztolydörrenés hallatszik. ETA berohan TÖDÉHEZ, majd magával rántja.

ETA

Gyere, húzzunk el!

16. FÜRDŐSZOBA. ETA SZOBÁJA. BELSŐ. NAPPAL

ETA a fürdőszobában megmossa arcát, köp egyet. A csap mellől magához emel egy kis tükört, megnézi magát, majd megtörli száját. Kimegy a szobába, közben csapkod,

ideges. TÖDÉVEL egymásra néznek, ETA lesüti tekintetét. TÖDE ETÁHOZ közeledik, megsimogatja ETA arcát, majd homlokon csókolja.

17. ÉLELMISZERBOLT. KÜLSŐ. NAPPAL.

ETA és a FIÚ, ETA korábbi munkahelye előtt az élelmiszerbolt előtt áll, teljes fegyverzetben. A FIÚ fejére húzza a maszkot, majd bemegy a boltba, ETA addig kint fedez. Néhány pillanat múlva, kirohan a FIÚ boltból, kezében a megszerzett zsákmánnyal és futnak tovább egyenesen a patak felé, végig a sétányon.

18. HÍD ALATT-PATAKPART. KÜLSŐ. NAPPAL.

Megállnak, kifújják, magukat nevetnek, de mire feleszmélnek, feléjük közeledik két srác, akik az előző esti koncert után zaklatták ETÁT.

SRÁC 1.

Nézzenek oda!

SRÁC 2.

Dave, mi?

Közben már lökdösődnek. TÖDE átadja a pénzzel teli csomagot ETÁNAK.

FIÚ

Fuss! Még egyszer talán találkozunk, addig is sok szerencsét.

SRÁC 2.

Gyere vissza te kurva!

ETA futásnak ered, de egy pillanatig visszanéz, a távolban már csak azt látja, hogy TÖDÉT a srácok rugdossák a földön. ETA habozik, nem tudja, mit csináljon, vissza akar menni, el is indulna, de megfordul és elfut.

19. PANEL LAKÁS-BELSŐ. NAPPAL.

ETA ziláltan hazaér. Látja, hogy az anyja, a konyhában, üres üvegek társaságában, zenét hallgat az asztalnál. Közben magában énekel. Ledobja a pénzes zacskót a konyhában, majd elhagyja a lakást.

20. TETŐ. KÜLSŐ. ÉJSZAKA

Eta bámul az emeltes ház tetejéről a távolba. ETA marad.